

Beoordeling onderzoek luchtkwaliteit Heijmans AC Meppel

www.ewmilieu-advies.nl
www.betalbaarmilieuadvies.nl

Auteur: drs. E.M. Korevaar
Datum: 1 juni 2009
Kenmerk: ASM010609/rap

EW Milieu-advies
Dorstige Hartsteeg 5a
3512 NV Utrecht

tel. 030 2671870
mob. 06 20847756
fax 084 2265966

www.ewmilieu-advies.nl
www.betalbaarmilieuadvies.nl

kvk-nr. 30198620

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Plangebied.....	3
Wettelijk kader.....	4
Beschouwde bronnen	4
Emissiecijfers bronnen.....	6
Achtergrondconcentratie.....	6
Cumulatie en 'in betekenende mate'.....	8
Conclusies.....	8
Literatuur.....	9

Inleiding

Op 17 maart 2009 heeft de provincie Drenthe een milieuvergunning verleend voor een op te richten asfaltcentrale in Meppel. Deze asfaltcentrale wil zich vestigen op het bedrijventerrein Oevers D te Meppel.

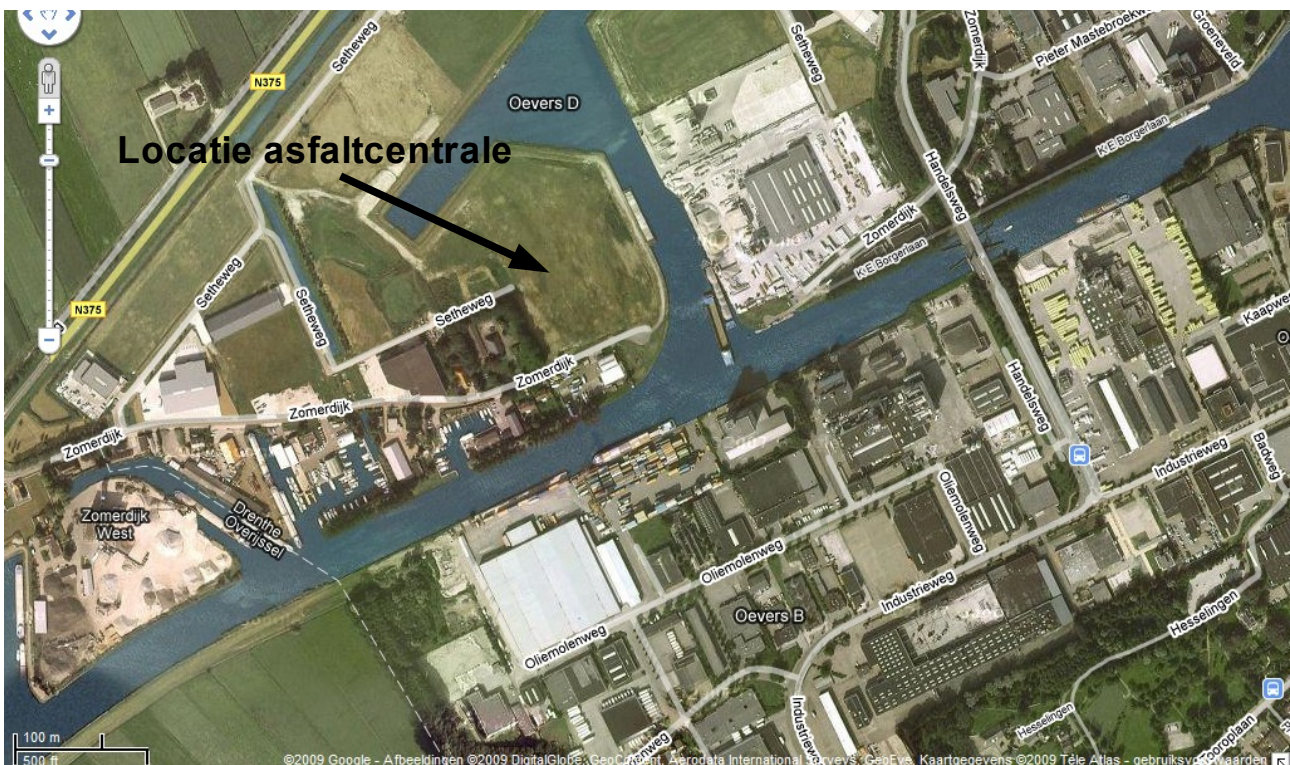
De komst van een asfaltcentrale roept nogal wat vragen en protesten op. Omwonende vrezen dat de activiteiten van de asfaltcentrale gepaard gaan met geluidhinder, stankoverlast en aanzienlijke risico's voor de volksgezondheid. Verschillende omwonden hebben daarom beroep aangetekend tegen de milieuvergunning voor de nieuw op te richten asfaltcentrale te Meppel.

MOBilisation for the Environment behartigt de belangen van omwonenden en heeft aan EW Milieu-advies verzocht om een beoordeling van het luchtkwaliteitsrapport dat ten grondslag ligt aan de onderbouwing van de milieuaanvraag wat betreft het aspect luchtkwaliteit (Tauf, 31 mei 2007, verder te noemen het luchtkwaliteitsrapport)

In dit rapport zal een beoordeling gegeven worden van de beschouwde bronnen van de inrichting in het luchtkwaliteitsrapport. Tevens zal een beoordeling gegeven worden van de achtergrondconcentraties waar tegen de bijdrage van de inrichting is beoordeeld.

Plangebied

De asfaltcentrale is gepland op het bedrijventerrein Oevers D te Meppel. Op het bedrijventerrein Oevers zijn verschillende bedrijven gevestigd in de zware milieucategorie. In onderstaande figuur is de geplande locatie weergegeven.

Wettelijk kader

Conform het Besluit Luchtkwaliteit 2005 (BLK 2005) artikel 7 dienen bestuursorganen bij de uitoefening van bevoegdheden dan wel bij toepassing van wettelijke voorschriften luchtkwaliteitseisen in acht te nemen. De belangrijkste luchtkwaliteitseisen zijn:

		<i>van kracht v.a.</i>
Jaargemiddelde grenswaarde NO ₂	40 µg/m ³	2010
Jaargemiddelde grenswaarde PM ₁₀	40 µg/m ³	2005
Daggemiddelde grenswaarde PM ₁₀	max. 35 dagen overschrijding daggem. conc. 50 µg/m ³	2005

Conform artikel 7 lid 3 van het BLK 2005 kunnen bestuursorganen de bevoegdheden mede uitoefenen indien:

- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbeterd of ten minste gelijk blijft;
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de desbetreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbeterd.

Sinds 15 november 2007 is de Wet Luchtkwaliteit in werking getreden die het huidige Besluit Luchtkwaliteit 2005 vervangt. Met deze wet is het begrip 'in betekenende mate' ingevoerd. Bevoegdheden kunnen eveneens uitgeoefend worden wanneer het besluit niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit 'in betekenende mate'. Vooralsnog wordt een project als 'niet in betekenende mate' beoordeeld wanneer de verslechtering van de luchtkwaliteit minder dan 1% bedraagt van de grenswaarde. Met de inwerkingtreding van het NSL zal deze grens verhoogd worden naar 3% van de grenswaarde.

Inrichtingen

In de regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (RBL 2007) zijn regels opgesteld omtrent de berekening van de luchtkwaliteit bij inrichtingen

Bij het door middel van berekening vaststellen van concentraties van verontreinigende stoffen in de buitenlucht bij inrichtingen wordt gebruik gemaakt van gegevens met betrekking tot de:

- a. fysieke kenmerken van de bron;
- b. kenmerken van de emissie, en
- c. kenmerken van de omgeving.

Bij het door middel van berekening vaststellen van concentraties van verontreinigende stoffen in de buitenlucht bij inrichtingen worden concentraties bepaald vanaf de grens van het terrein van de betreffende inrichting.

Beschouwde bronnen

Ten behoeve naar het onderzoek naar de gevolgen van de inrichting op de luchtkwaliteit dienen in het kader van de WM-procedure de volgende bronnen onderzocht te worden.

1. Bronnen binnen de inrichting zelf die een bijdrage leveren aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.
2. Verkeersaantrekkende werking van de inrichting, voor zover dit nog niet is opgenomen in het heersend verkeersbeeld.

Ad 1

De volgende bronnen zijn beschouwd in het luchtkwaliteitsonderzoek

- schoorsteen asfaltmenginstallatie
- mobiele asfaltrecyclinginstallatie
- silo's voor vulstoffen en 'eigen' stof
- op- en overslagactiviteiten

Bronnen die niet beschouwd zijn in het onderzoek, maar wel een relevante bijdrage kunnen hebben aan de emissies binnen de inrichting

- Inzet van intern materieel ten behoeve van bijvoorbeeld op- en overslagactiviteiten (shovels e.d.). Vermeld wordt wel dat bij de emissiekentallen van op- en overslag samenhangende onderdelen zijn betrokken. Onduidelijk is in hoeverre daar verbrandingsgerelateerde emissies van intern materieel in zijn betrokken.
- Emissies van dieselgeneratoren van schepen die langswal liggen.
- Emissies van vrachtwagens ten behoeven van laden en lossen op het terrein zelf.
- Verbrandingsemissies behorende bij de dieselgeneratoren van de breker

Ad 2

In het onderzoek zijn de verkeersbewegingen van en naar de inrichting wat betreft vrachtverkeer kwalitatief beoordeeld. De bijdrage van scheepvaartemissies zijn in vergelijkende zin beoordeeld (35-45 zware vrachtwagens). De eventuele bijdrage aan de verslechtering van de luchtkwaliteit is niet gekwantificeerd.

Cumulatief

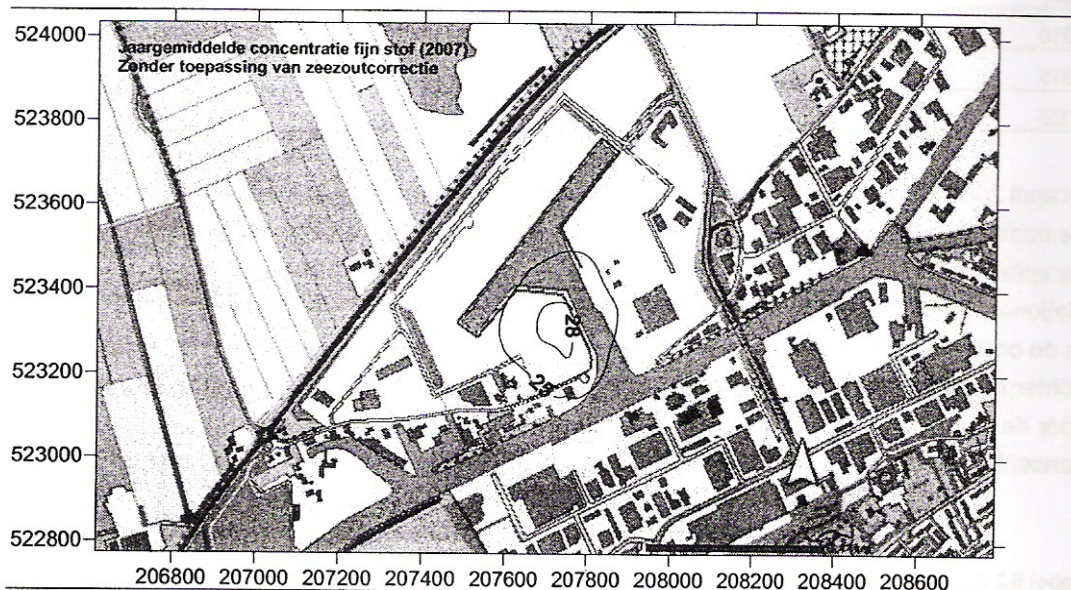
Eventuele cumulatieve effecten van emissies binnen de inrichting en emissies van aankomend en vertrekkend verkeer (scheepvaart en vrachtverkeer) zijn niet beschouwd.

Bijdrage op de grens van de inrichting

Conform RBL 2007 dient op de grens van de inrichting voldaan te worden aan de eisen van luchtkwaliteit. Het rapport heeft niet gekwantificeerd hoe groot de bijdrage aan de verslechtering van de luchtkwaliteit van de inrichting op de inrichtinggrens bedraagt. Een exacte beoordeling of hier sprake is van een verslechtering in betekenende mate is dan ook niet te beoordelen.

Uit het figuur 6.1 van het rapport is globaal op te maken dat ter hoogte van de grens van de inrichting (nabij de haven) de concentratie PM10 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ bedraagt. Dit is een verhoging van ruim 3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ten opzichte van de achtergrondconcentratie. Bij gecontroleerd breken zal de bijdrage globaal een factor 10 lager zijn en ligt de bijdrage van de asfaltcentrale om en nabij de grens van 'in betekenende mate'.

In de considerans bij de vergunning wordt ten onrechte geconcludeerd dat de maximale bijdrage van de inrichting aan de jaargemiddelde concentratie voor stof maximaal 0,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ bedraagt. Dit is de bijdrage van het verkeer op 10 meter van de wegrand. De bijdrage van de bronnen van de inrichting zijn veel groter zoals blijkt uit figuur 6,1 van de luchtkwaliteitsrapport.

Figuur 6.1 Jaargemiddelde concentraties PM10 (2007; geen zeezoutcorrectie)

Emissiecijfers bronnen

Schoorsteen

Ter bepaling van de emissie PM10 van de schoorsteen is de concentratie eis van 5 mg/m^3 als uitgangspunt genomen. Op basis van een debiet van $30.000 \text{ m}^3/\text{uur}$ is de emissievracht bepaald. Opgemerkt wordt dat het debiet niet is gemaximaliseerd in de vergunning. Een hoger debiet kan daarmee leiden tot een groter emissievracht.

Op- en overslag

Het rapport onderbouwt niet hoe tot het emissiecijfer van 110 kg/jaar is gekomen. Een berekening op dit punt ontbreekt.

Tevens wordt verondersteld dat de stofemissie wordt beperkt van weg het type en aard van het materiaal. Uit de voorschriften blijkt dat geen afgedekte of inpandig opslag wordt verplicht. Slechts bij klachten dient onderzoek naar eventuele maatregelen te worden genomen. Onduidelijk is in hoeverre de voorschriften overeenstemmen met de uitgangspunten van het onderzoek.

Achtergrondconcentratie

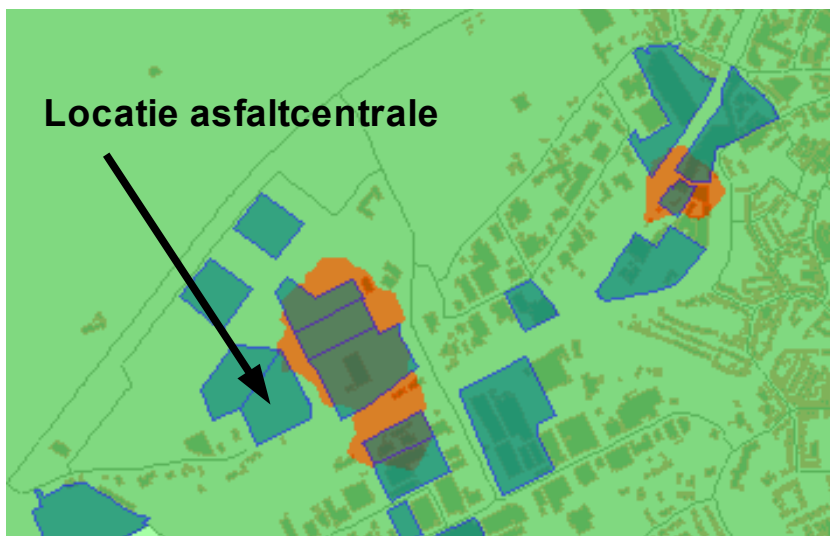
In het luchtkwaliteitsrapport is de bijdrage van de inrichting en het aankomend en vertrekkend verkeer beoordeeld ten opzichte van de achtergrondconcentratie. Eventuele lokale bronnen, die in de nabijheid van de inrichting bijdragen aan een verhoging van de concentratie ten opzichte van de achtergrondconcentraties, zijn niet beoordeeld.

In dit verband is de uitspraak van de Raad van State (ABRvS 200701601/1) van belang.

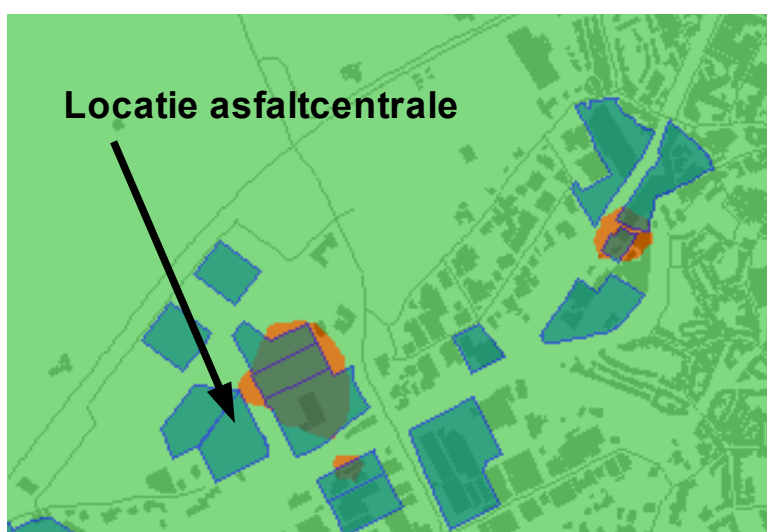
2.6.1. *Dit betoog slaagt. De Afdeling stelt vast dat in de luchtkwaliteitsnotitie de bijdrage van de industriële bronnen op de bestaande industrieterreinen in de directe omgeving van het plangebied aan*

de concentraties stoffen in de lucht niet inzichtelijk is gemaakt en dat deze bijdrage evenmin is verdisconteerd in de in de berekeningen gehanteerde achtergrondconcentratie. Hierdoor is niet te verifiëren of de in de berekeningen als uitgangspunt genomen achtergrondconcentratie voldoende representatief is. De stelling van de raad dat ervan kan worden uitgegaan dat de bijdrage van de bestaande industriële bronnen in de directe omgeving van het plangebied gedeeltelijk is verdisconteerd in de achtergrondconcentratie leidt niet tot een ander oordeel. Daargelaten de feitelijke juistheid van deze stelling gezien het gestelde in de luchtkwaliteitsnotitie dat de achtergrondconcentratie de luchtkwaliteit betreft die te allen tijde aanwezig is zonder de bijdrage van verkeer en andere lokale bronnen, is ook dan niet inzichtelijk in hoeverre de bijdragen van de lokale bronnen al dan niet in de achtergrondconcentratie zijn verdisconteerd.

In het kader van de actualisatie van de luchtkwaliteitskaart Meppel is onderzoek gedaan naar de concentraties luchtverontreiniging in Meppel. In onderstaande figuren zijn de uitkomsten weergegeven (TNO 2008).

Fijn stof in Meppel; oppervlakte met 24-uursgemiddelde concentratie boven (oranje) en onder (groen) de 24-uursgemiddelde norm, volgens berekeningen op basis van uur-bij-uur methode (maar excl. lokale gradiënten t.g.v. verkeer); huidige situatie (2006) (gecorrigeerd voor zeezout). (TNO 2008)

Fijn stof in Meppel; Oppervlakte met 24-uursgemiddelde concentratie boven (oranje) en onder (groen) de 24-uursgemiddelde norm, volgens berekeningen op basis van uur-bij-uur methode (maar excl. lokale gradiënten t.g.v. verkeer); toekomstscenario (2010). (TNO 2008)

Uit deze afbeeldingen blijkt dat nabij dan wel op de grens van de inrichting¹ de grenswaarden in 2006 en 2010 overschreden worden. Een belangrijke oorzaak hiervan is het tegenover de geplande asfaltcentrale gelegen betoncentrale. Het luchtkwaliteitsonderzoek voor de asfaltcentrale heeft nagelaten deze bronnen mee ten nemen in de beoordeling.

Uit het TNO-onderzoek blijkt dat bijdrage van de geplande asfaltcentrale aan de fijn stofconcentraties kan leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit tot boven de grenswaarde.

Opgemerkt dient te worden dat in het toekomstscenario voor 2010 al rekening is gehouden met de asfaltcentrale. Niet is af te leiden uit de TNO rapportage of deze kentallen overeenstemmen met de gegevens uit luchtkwaliteitsrapport. Verder ontbreekt in het TNO-rapport een figuur voor het jaar 2009. Er valt dan ook niet te beoordelen of er in 2009 (datum besluit WM vergunning) sprake was van overschrijding van de grenswaarde.

Cumulatie en 'in betekenende mate'

Het Besluit niet in betekenende mate (NIBM) bevat een zgn. anti-cumulatiebepaling:

Bedrijfslocaties, kantoorlocaties, woningbouwlocaties, locaties voor inrichtingen en locaties voor infrastructuur ten aanzien waarvan redelijkerwijs voorzienbaar is dat deze met toepassing van dit besluit worden of zullen worden gerealiseerd gedurende de periode, waar het programma, bedoeld in artikel 5.12, eerste lid, van de wet, betrekking op heeft, worden voor de toepassing van dit besluit en de daarop berustende bepalingen als één locatie beschouwd, voor zover die locaties:

- *a. gebruikmaken of zullen maken van dezelfde ontsluitingsinfrastructuur, en*
- *b. aan elkaar grenzen of zullen grenzen dan wel in elkaars directe nabijheid zijn gelegen of zullen zijn gelegen, tot een afstand van ten hoogste 1000 meter vanaf de grens van de betreffende locatie of inrichting, met dien verstande dat locaties en inrichtingen buiten beschouwing blijven voor zover de toename van de concentraties ter plaatse niet meer bedraagt dan 0,1 microgram/m³.*

Het bedrijventerrein Oevers D biedt nog voldoende ruimte voor nieuwvestiging van bedrijven van max. categorie 5, die van dezelfde ontsluitingsinfrastructuur gebruik kunnen maken als de geplande asfaltcentrale. Het vergunningbesluit laat na te beoordelen of er sprake is van redelijkerwijs voorzienbare ontwikkelingen die gedurende de periode waar het genoemde programma betrekking op heeft, zullen worden gerealiseerd.

Conclusies

Het luchtkwaliteitsonderzoek naar de bijdrage van de asfaltcentrale aan de verslechtering van de luchtkwaliteit kent een aantal omissies.

Een aantal bronnen op het terrein zijn niet betrokken bij het onderzoek. Het gaat hierbij om emissies van (vracht)verkeer op eigen terrein en emissie van dieselgeneratoren van aanliggende schepen. Verder is onduidelijk op welke wijze verbrandingsgerelateerde emissies van intern materieel (shovels e.d.) zijn meegenomen in het onderzoek. Tevens zijn de emissie van bronnen op het terrein en de emissie van aankomend en vertrekkend vracht- en scheepvaartverkeer niet in cumulatieve zin beschouwd en beoordeeld. Ook de emissies van de dieselgeneratoren van de breker zijn de beoordeeld.

Bij de emissiecijfers voor de uitstoot van PM10 uit de schoorsteen is uitgegaan van een debiet van 30.000 m³/uur. Dit debiet is niet gemaximaliseerd in de voorschriften. Een hoger debiet zal kunnen leiden tot een grotere emissie van fijn stof. Het emissiecijfer van PM10 bij de op- en overslag is niet herleidbaar. Tevens is onduidelijk in hoeverre de voorschriften aansluiten bij de uitgangspunten. Inpandige of afgedekte opslag is niet voorgeschreven.

Bij ongecontroleerd breken is de bijdrage van de inrichting (zonder cumulatie en doorrekening niet betrokken bronnen) rond de 3 µg/m³ ten opzichte van de achtergrondconcentratie. Bij gecontroleerd breken zal de bijdrage globaal een factor 10 lager zijn en ligt de bijdrage van de asfaltcentrale om en nabij de grens van 'in betekenende mate'. Het doorrekenen van de niet onderzochte bronnen en het cumuleren van de inrichtingsbijdrage en verkeersbijdrage zal de bijdrage van de inrichting op de inrichtingsgrens verder vergroten.

1 De grens van de inrichting is conform het bestemmingsplan de oevergrens.

Daarnaast zijn ten onrechte overige bronnen in de nabijheid van de asfaltcentrale niet meegenomen in de achtergrondconcentratie. Wanneer deze bronnen wel meegenomen worden blijkt uit onderzoek van TNO dat op de grens van de inrichting grenswaarden overschreden dreigen te worden. De nauwkeurigheid van de gepresenteerde uitkomsten kan hierover geen uitsluitsel geven. Het luchtkwaliteitsonderzoek ten behoeve van de asfaltcentrale heeft in ieder geval nagelaten dit te beoordelen. Ook cijfers voor 2009 ontbreken in het TNO onderzoek. Het is daarbij op zijn minst twijfelachtig of het besluit voldoet aan de eisen van artikel 5,16 van de Wet Milieubeheer.

Het bedrijventerrein Oevers D biedt nog voldoende ruimte voor nieuwvestiging van bedrijven van max. categorie 5, die van dezelfde ontsluitingsinfrastructuur gebruik kunnen maken als de geplande asfaltcentrale. Het vergunningbesluit laat na te beoordelen of er sprake is van redelijkerwijs voorzienbare ontwikkelingen de komende 5 jaar die op basis van de zgn. anti-cumulatiebepaling uit het Besluit NIBM hadden moeten worden beoordeeld in het luchtkwaliteitsonderzoek.

Literatuur

Onderzoek luchtkwaliteit Heijmans AC Meppel, Tauw Deventer, 31 mei 2007

Actualisatie Luchtkwaliteitskaart Meppel, TNO Delft, 14 april 2008